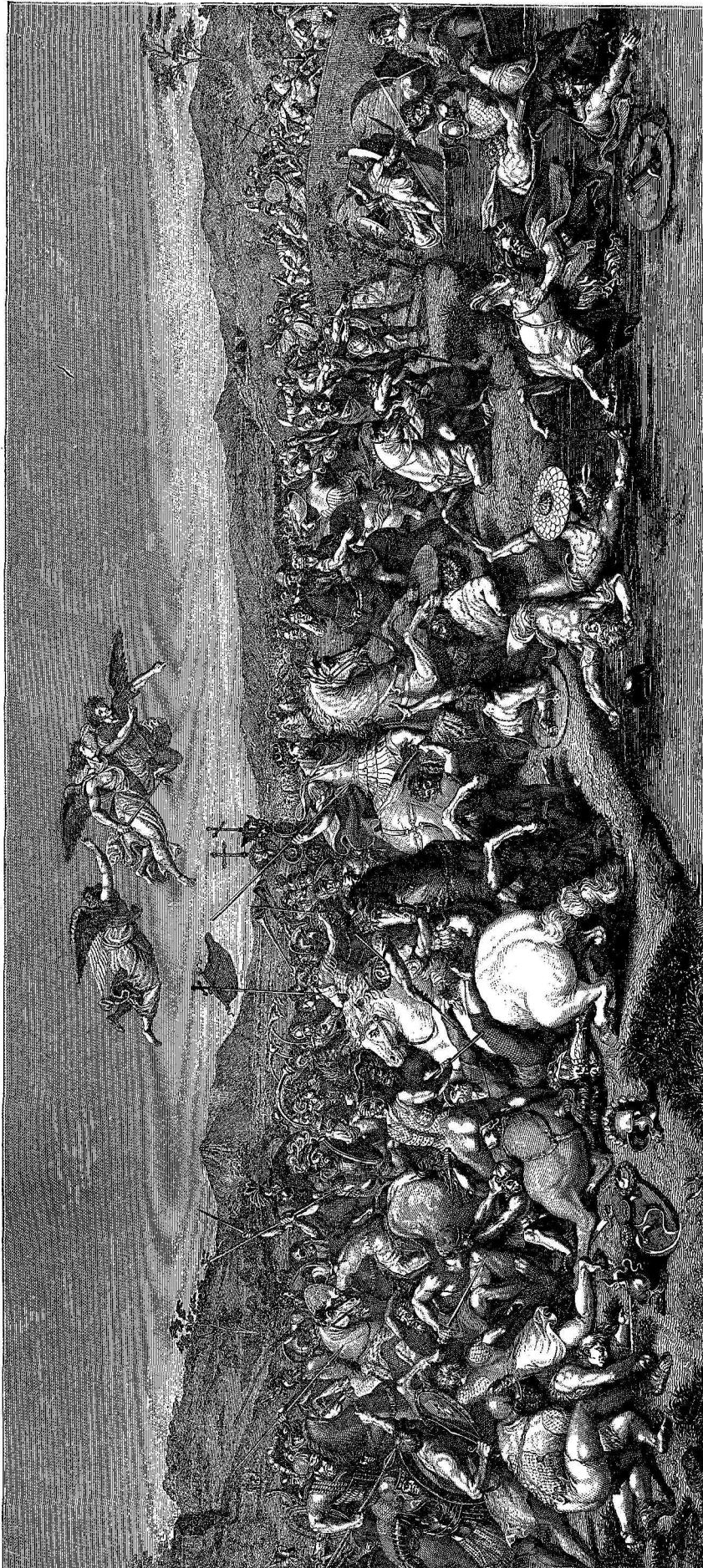

τοῦ δόρατος ἐπιτεθεὶμένου ἔκρεματο
δύσην πορφυρᾶ, χρυσοῦφαντος καὶ
διὰ ποικίλων λαμπροτάτων τιμαλφῶν
λιθῶν κεκοσμημένη. Ἡ δύση αὐτῇ
ἥτο τετράγωνος ὥστε δὲν κατήρχετο
μέχρι τῆς κάτω ἄκρας τοῦ δόρατος,
τὸ δόποιον ἥτο μακρότερον τοῦ ἐγκαρ-
σίου κέρατος. Κάτωθεν δὲ τοῦ ση-
μείου τοῦ σταυροῦ καὶ εἰς αὐτὰ τὰ
ἄκρα τοῦ μφάσματος ἐκείνου, ὑπῆρ-
χον ἐνυφασμέναι ἡ ζωγραφημέναι διὰ
χρυσοῦ αἱ προτομαὶ τοῦ βασιλέως καὶ
τῶν τέκνων αὐτοῦ. Ἡ πρώτη αὐτὴ
σημαία διετηρήθη ἐπὶ πολλοὺς αἰώ-
νας, μέχρι τῆς ἐννάτης, ὡς βεβαιού-
σιν, ἐκατονταετηρίδος, εἰς τὰ ἐν Κω-
σταντινουπόλει βασίλεια καὶ ἐπεκλήθη
„λάβαρον“. ὅνομα τοῦτο παράδοξον,
τοῦ δόποιον δὲν κατωρθώμην νὰ ἔξιχνι-
ασθῇ οὔτε ἡ ἐτυμολογία οὔτε ἡ ἔν-
νοια.

Ταῦτα δὲ Εὐσέβιος. Καὶ βέβαιον
τῷδεντι φαίνεται ὅτι δὲ Κωνσταντῖνος
ἐν τῇ ἀμυχανίᾳ, εἰς ἣν τότε εὔρεθη,
δὲν ἀπεδέξατο μὲν ἔτι δλοτελῶς τὰ
τῶν χριστιανῶν δόγματα, ἐπεκαλέ-
σατο δρμαὶ τὴν ἀρωγὴν τοῦ Θεοῦ αὐ-
τῶν καὶ ἀντέταξε τὸ μυστηριῶδες
τοῦ Χριστοῦ σύμβολον εἰς τὰ τῆς
συγκλήτου καὶ τοῦ δήμου ἐμβλήματα,
ἴνα κατισχύσῃ θρησκεύματος γεγγηρα-
κότος διὰ τῆς χάριτος πίστεως νεω-
τέρας καὶ ἀκραιοτέρας. Οὐδὲν ἡτον
δὲ ἀξιοσημείωτον διὰ τὴν ιστορίαν
τοῦ ἐλληνικοῦ ἔθνους γεγονὸς εἶναι,
ὅτι ἐκ πρώτης ἀφετηρίας ἡ νέα βα-
σιλικὴ σημαία διὰ τῶν ἐλληνικῶν καὶ
οὐχὶ τῶν λατινικῶν τοῦ Χριστοῦ γραμ-
μάτων ἐκοσμήθη· ᾧςανεὶ δὲ Κωνσταν-
τῖνος εἶχε τὸ προαισθημα ὅτι ἐπέ-
πρωτο νὰ γίνη ἀρχηγέτης γενεᾶς βα-
σιλέων, οἵτινες, ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλ-
λον χωριζόμενοι ἀπὸ τῆς ἀρχαίας τῶν
ρωμαίων μητροπόλεως, ἐμελλον ἐπὶ^{τέλους} νὰ ἀρξωσι χωρῶν ὅλως ἐλλη-
νικῶν καὶ διὰ τῆς ἐλληνικῆς μόνης νὰ
κυβερνήσωσι γλωσσῆς.

Τοῦτο λοιπὸν ἀναγορεύσας καὶ
προεκυνήσας τὸ σύμβολον, τὸ δόποιον
οἱ μὲν χριστιανοὶ αὐτοῦ στρατιῶται
εἶδον προπορευόμενον μετὰ πάσης πε-
ποιησεως εἰς τὴν νίκην, οἱ δὲ μὴ
πιστεύσαντες εἰςέτι παρηκολούμησαν
μετὰ τῆς ἀνησύχου προεδοκίας, ἢν
παράγει ἐν τοιαύταις ἀπόροις περιστά-
σεσι πᾶν ὅτι μυστηριῶδες καὶ ἀδηλον,
ῶρμησεν ἦδη δὲ Κωνσταντῖνος ἐπὶ τὸ
πρόσω θαρρούντως ὥστε, ἐνῷ ἐνομίζετο εἰς-
έτι περὶ τὸν Ρήγον διατρίβων, αὐτὸς

ΚΛΕΙΩ. ΤΟΜΟΣ Α'.

Ο ΚΑΤΑ ΜΑΕΝΤΙΟΥ ΑΓΩΝ ΚΑΙ ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ.

Εἰκὼν Ραφαήλ, έργον της Κ. Παπαρρήγητου σελ. 232.